

Raute vuonna 2008

Tapani Kiiski, toimitusjohtaja

Raute Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2009
2.4.2009 Kongressikeskus Fellmanni, Lahti

Rauten liiketoiminta, strategia ja toimintaympäristö

Tavoitteet:

- Parempi sopeutuminen suhdannekierron vaihteluihin
  - Kannattavuuden jatkuva parantaminen
  - Hallittu kasvu

Tuotteet, palvelut ja asiakasteollisuudet

Viilupohjaiset puutuotteet:

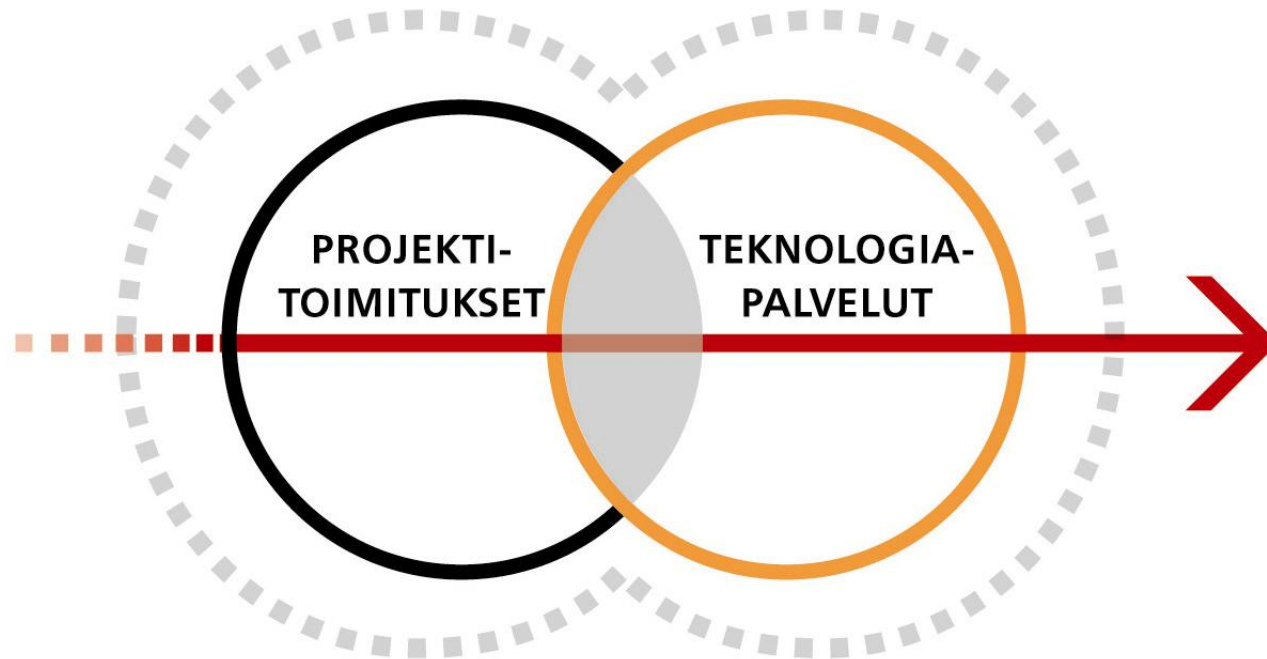
- Kokonaiset tehtaot, tuotantolinjat, koneet ja laitteet
- Automaatio, konenäkösovellukset ja mittausteknologia

Teknologiapalvelut:

- Kunnossapito-, varaosa- ja modernisointipalvelut
- Konsultointi- ja liiketoiminnan tukipalvelut

Rauten asiakasteollisuudet:

- Vaneri- ja viiluteollisuus
  - Ohutviiluteollisuus
- LVL-teollisuus

- Asiakasteollisuudet valmistavat puulevytuotteita, joita käytetään investointihyödykkeissä
- Asiakasteollisuuksien tärkeimpiä asiakkaita ovat rakennus-, kuljetus- sekä huonekalu- ja pakkausteollisuudet

- ..... Kokonaispalvelu
- Projektitoimitukset
- Teknologiapalvelut

Missio

Tuotamme lisäarvoa asiakkaidemme liiketoimintaan toimittamalla huipputeknologiaa ja palveluita kannattavan ja ympäristömyötäisen tuotannon mahdollistamiseksi.

Arvot

- Asiakas
- Luottamus ihmisiin
- Jatkuva kehittyminen
- Ympäristö

Strategiset kilpailuedut

- Asiakslähtöisyys
- Kokonaispalvelukonsepti
- Sitoutuminen tutkimus- ja kehitystyöhön
- Laatu
- Ylivertainen osaaminen

Strategian päätavoitteet

- Parempi sopeutuminen suhdannekierron vaihteluihin
- Kannattavuuden jatkuva parantaminen
- Hallittu kasvu

Visio

Haluamme olla maailmanlaajuisesti alamme johtava teknologian ja palveluiden toimittaja.

Strategian toteutuminen vuonna 2008

Sopeutuminen suhdannekierron vaihteluihin:

- Kumppanuusverkoston kehittäminen ja teknologiapalveluihin panostaminen on lisännyt valmiutta reagoida suhdannekierron vaihteluihin
  - Joustovara ei riittänyt kompensoimaan kysynnän voimakasta laskua
  - Sopeuttamistoimia Pohjois-Amerikan yksiköissä keväällä ja Suomessa loppuvuonna

Kannattavuus:

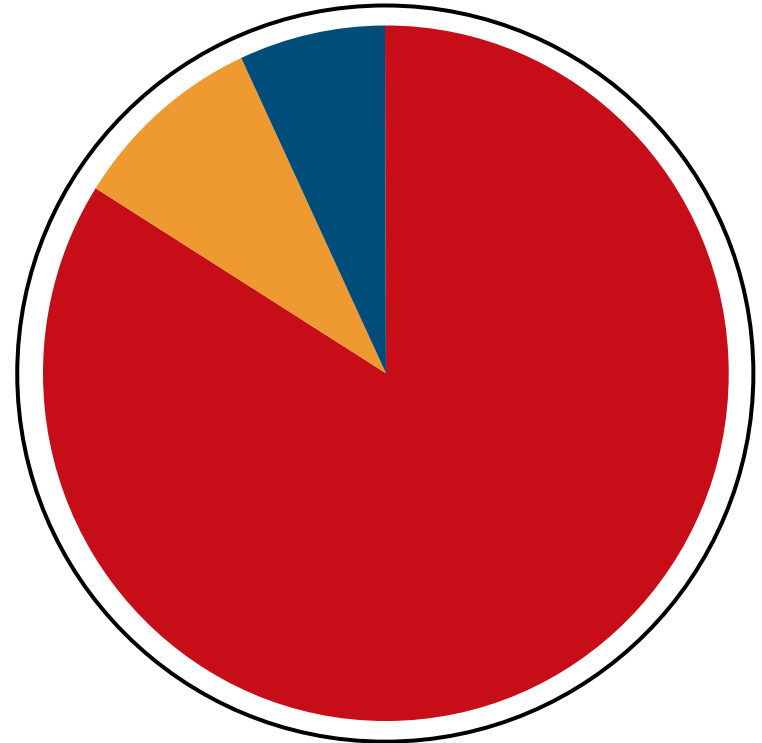
- Hyvä taso kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana
  - Suotuisa tilauskannan tuotejakauma sekä oman toiminnan tehokkuus ja laatu
- Markkinatilanteen nopeasta huononemisesta johtuen viimeisen neljänneksen liikevaihto jäi alhaiseksi ja kannattavuus heikkeni
  - Koko vuoden kannattavuustavoitetta ei saavutettu

Kasvu:

- Vuoden alussa tilauskanta ja kysyntä olivat hyvällä tasolla, vuoden lopussa tilauskanta ja kysyntä laskivat alhaiselle tasolle
  - Koko vuoden kasvutavoitetta ei saavutettu

Asiakasteollisuuksien konemarkkinat*

- Rauten asiakasteollisuuksien konemarkkinoiden arvioidaan olevan kooltaan noin 700 miljoonaa euroa, josta Rauten osuus on noin 10-15 prosenttia
- Vaneriteollisuudessa Rauten markkinaosuus on noin 15-20 prosenttia. Vaneriteollisuuden konemarkkinoiden koko on noin 550 miljoonaa euroa
- Noin puolet maailman LVL-tuotannosta valmistetaan Rauten toimittamilla koneilla
- Rauten mittakaavassa teknologiapalveluiden markkinat ovat lähes rajattomat

■ Vaneri- ja viiluteollisuus, 84 %

■ Ohutviiluteollisuus, 9 %

■ LVL-teollisuus, 7 %

* Rauten toiminnan kattamat puutuoteteollisuudenalat

Raute, markkinat ja potentiaali

Pohjois-Amerikka

- Maailman toiseksi suurin vanerin valmistaja ja maailman suurin LVL-tuottaja
- Paikallisilla laitevalmistajilla vankka asema
- Investointeja lähinnä modernisointityyppisiin hankkeisiin
- Rautella kasvumahdollisuuksia asiakasteollisuuksien kokonaisvaltaisissa strategisissa investoinneissa sekä teknologiapalveluissa

Etelä-Amerikka

- Yksi suurimmista vanerintuotannon kasvualueista
- Mahdollisuuksia tarjoavat paikallisen metsäteollisuuden rakenne, runsaat istutuspuuvarat sekä panostukset korkean jalostusasteen tuotteisiin
- Rautella vahva asema Chilessä ja lupaavia toimituksia Brasiliaan. Kasvupotentiaalia edelleen

Eurooppa

- Rautelle tärkeä markkina-alue, joka on kasvanut voimakkaasti viime vuosina
- Jatkossa painopiste tuotantotehokkuuden ja laadun parantamiseen tähtäävissä hankkeissa

Venäjä

- Vahva markkina-alue, jossa vanerintuotanto on kaksinkertaistunut viime vuosien aikana
- Suuret raaka-ainevarat ja kehittyvä talous
- Rautella kasvumahdollisuuksia myös teknologiapalveluissa

Kiina

- Maailman suurin vanerinvalmistajamaa
- Käsityövaltaista tuotantoa ja yksinkertaista teknologiaa, paikalliset valmistajat vahvoja
- Lopputuotteen laatuvaatimusten nousu tarjoaa mahdollisuuksia Rautelle

Muu Aasia, Australia ja Uusi Seelanti

- Istutusmetsät mahdollistavat vanerintuotannon uuden kasvun
- Pieniläpimittaisen istutuspuuraaka-aineen käsittely on Rauten vahvuus

Raute vastaa markkinapotentiaaliin

- Vanerin tuotanto kasvaa hitaasti, mutta Rautella on mahdollisuus kasvattaa markkinaosuuttaan:
  - Uutta kapasiteettia rakennetaan uusille alueille ja istutuspuuraaka-aineelle
    - Rautella on vahva teknologia pieniläpimittaisen istutuspuuraaka-aineen käsittelyyn
  - Syntyy uusia tarpeita ja teknologiat vanhenevat
    - Teknologian kehitys itsessään luo kysyntää sekä uusinvestoinneille että modernisoinneille
    - Puulevyjen käyttö uusissa loppukäyttökohteissa
- Rakennusteollisuuden ”normaalin” suhdanteen aikana LVL-tuotanto on kasvanut 10 prosenttia vuodessa
  - Rautella on vahva asema toimituksissa LVL-teollisuudelle, yli 50 prosenttia maailman LVL-tuotannosta tehdään Rauten toimittamilla koneilla
  - Kasvumahdollisuuksia tarjoaa LVL:n käytön laajeneminen rakentamisessa
- Laaja asennettu konekanta ja asiakkaiden pyrkimys tehostaa toimintaansa luovat kasvumahdollisuuksia teknologiapalveluille
- Kattava palvelutarjonta asiakkaiden investoinnin koko elinkaaren ajalle mahdollistaa pitkäjänteisen yhteistyön
- Keskittyminen ainoastaan puutuoteteollisuuden palvelemiseen

Tilinpäätös 2008

sopeutumista vaikeaan markkinatilanteeseen

- **Vaneriteollisuuden** markkinatilanne heikentyi voimakkaasti toisella vuosipuoliskolla
  - Markkinatilanne oli Pohjois-Amerikassa heikko koko vuoden
- Rakentamisen aktiivisuudesta riippuvaisen **LVL-teollisuuden** markkinatilanne on vaikea johtuen rakentamisen vähäisestä määrästä
- Tuotantokapasiteettia on sopeutettu alentuneeseen kysyntään
- Hinnat ovat säilyneet pääosin normaalilla tasolla

- Markkinatilanteen heikentyminen ja yleinen rahoituskriisi ovat heijastuneet vaneri- ja viiluteollisuuksien sekä LVL-teollisuuden investointipäätöksiin, kysyntä on laskenut
- Teknologiapalveluiden kysyntä on laskenut johtuen mm. asiakastehtaiden alhaisista käyttöasteista

Taloudellinen kehitys

Me	1-12 2008	1-12 2007
Liikevaihto	98,5	110,8
Liiketulos	6,3	8,6
Uudet tilaukset:		
• Projekti- toimitukset	44	61
• Teknologia- palvelut	23	29
Tilaukanta	24	56

- Uudet tilaukset alhaisella tasolla
  - Asiakasteollisuuksien markkinatilanteen heikentyminen ja rahoituskriisin vaikutus investointipäätöksiin
- Alkuvuoden hyvä tilaukanta laski toisen vuosipuoliskon aikana alhaiselle tasolle
- Liikevaihto laski 11 %
  - Projektitoimitukset -10 % johtuen alhaisesta uusien tilausten määrästä
  - Teknologiapalvelut -14 % johtuen heikosta markkinatilanteesta erityisesti Pohjois-Amerikassa
- Liiketulos laski 26 %
- Kolmen ensimmäisen kvartaalin hyvä kannattavuuskehitys katkesi neljännen kvartaalin voimakkaaseen liikevaihdon laskuun

Tuloslaskelma ja tunnusluvut

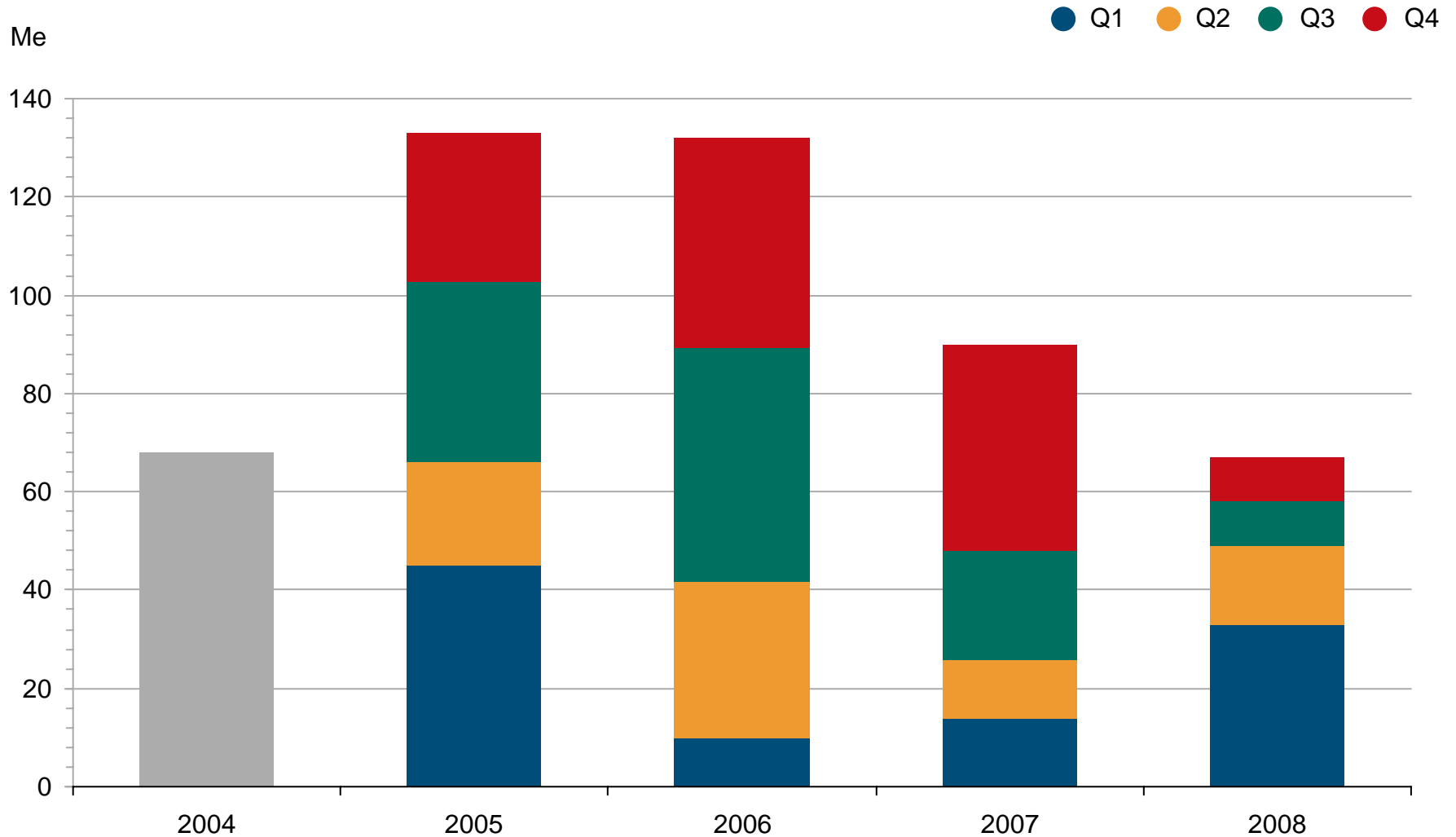
Me	2008	2007
Liikevaihto	98,5	110,8
Liiketulos	6,3	8,6
Rahoitustuotot ja -kulut	0,5	0,4
Tulos ennen veroja	6,9	9,0
Verot	-2,2	-2,4
Kauden voitto	4,7	6,6
Osakekohtainen tulos, euroa	1,18	1,65
Operatiivisen liiketoiminnan rahavirta	6,9	-10,2
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	19,4	29,2
Nettovelkaantumisaste, %	-31,0	-32,5
Omavaraisuusaste, %	60,5	70,3
Henkilöstö (kirjoilla)	573	570

Me	31.12.2008	31.12.2007
Aineeton	2,5	2,6
Aineellinen	11,2	11,0
Muut pitkäaikaiset varat	0,8	0,7
Vaihto-omaisuus	4,3	4,5
Saamiset	20,3	24,7
Rahavarat	21,1	11,3
Varat yhteensä	60,2	54,8
Oma pääoma	34,3	33,2
Pitkäaikaiset velat	9,1	1,2
Saadut ennakot	3,5	7,6
Lyhytaikaiset velat	13,3	12,8
Oma pääoma ja velat yhteensä	60,2	54,8

Konsernin rahavirtalaskelma

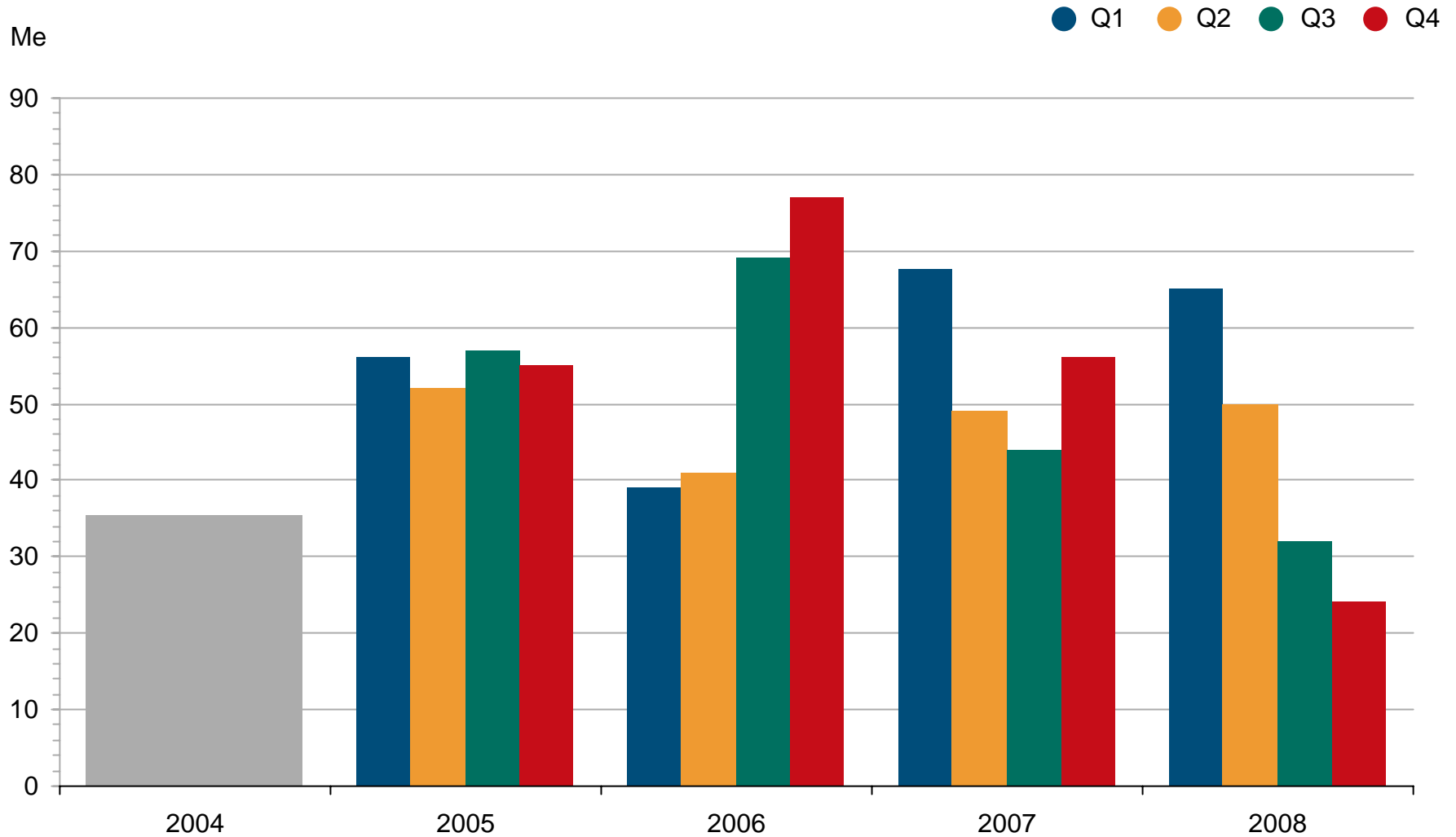
Me	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta	6,9	-10,2
Investointien rahavirta	-3,1	-0,7
Rahoituksen rahavirta	6,0	-1,8
Rahavarojen muutos	9,8	-12,7
Rahavarat tilikauden alussa	11,3	24,0
Rahavarat tilikauden lopussa	21,1	11,3

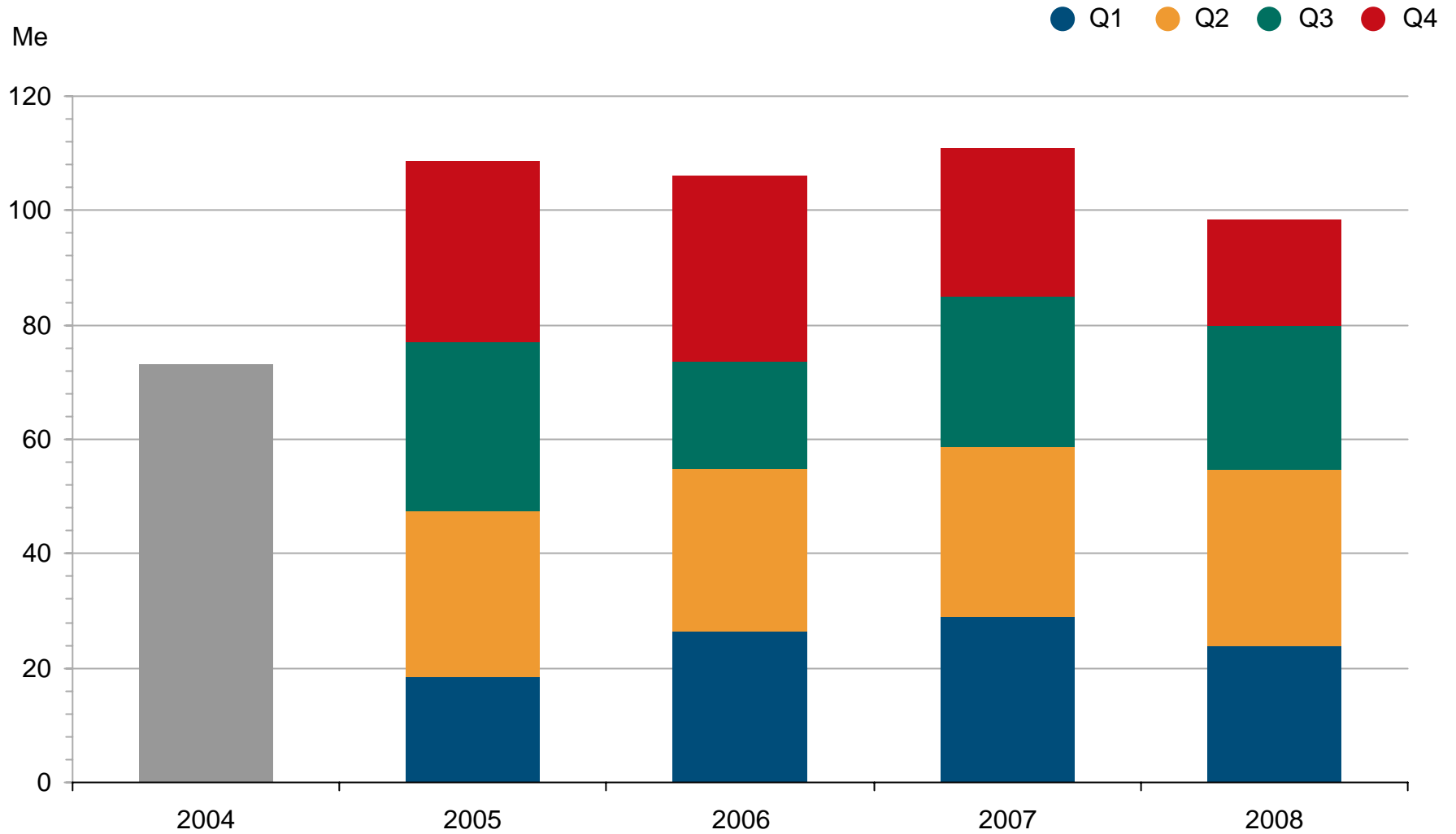
Uudet tilaukset

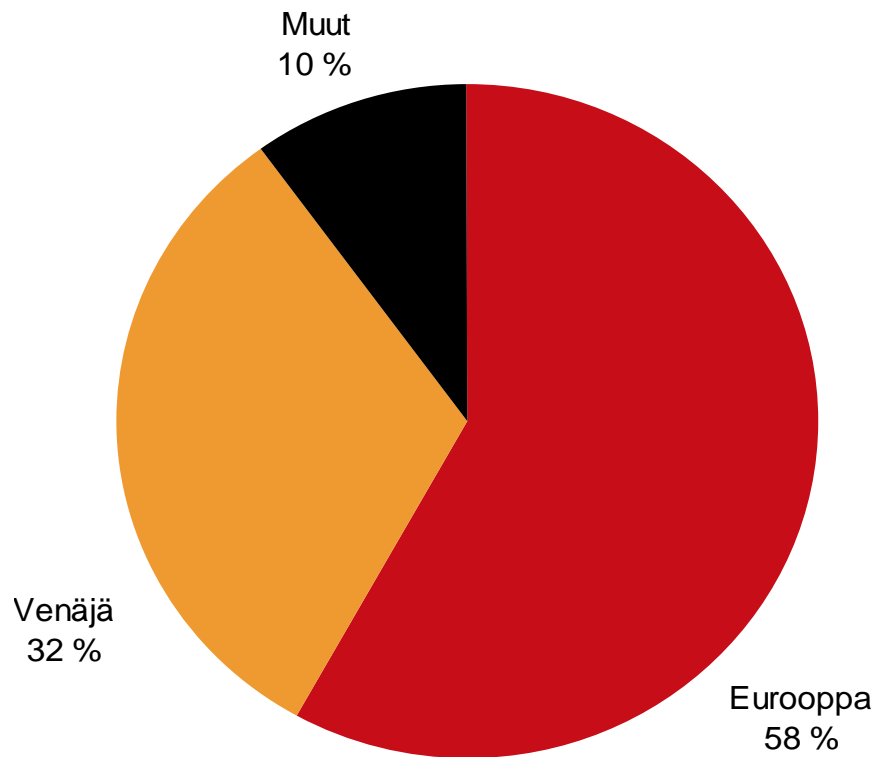
Tilaukanta

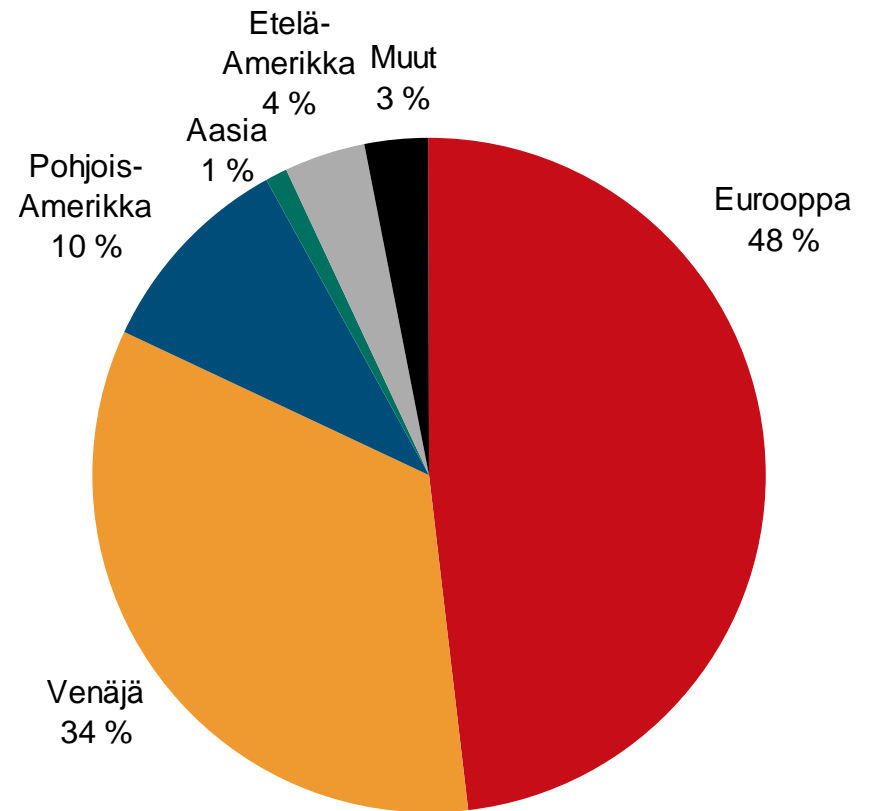

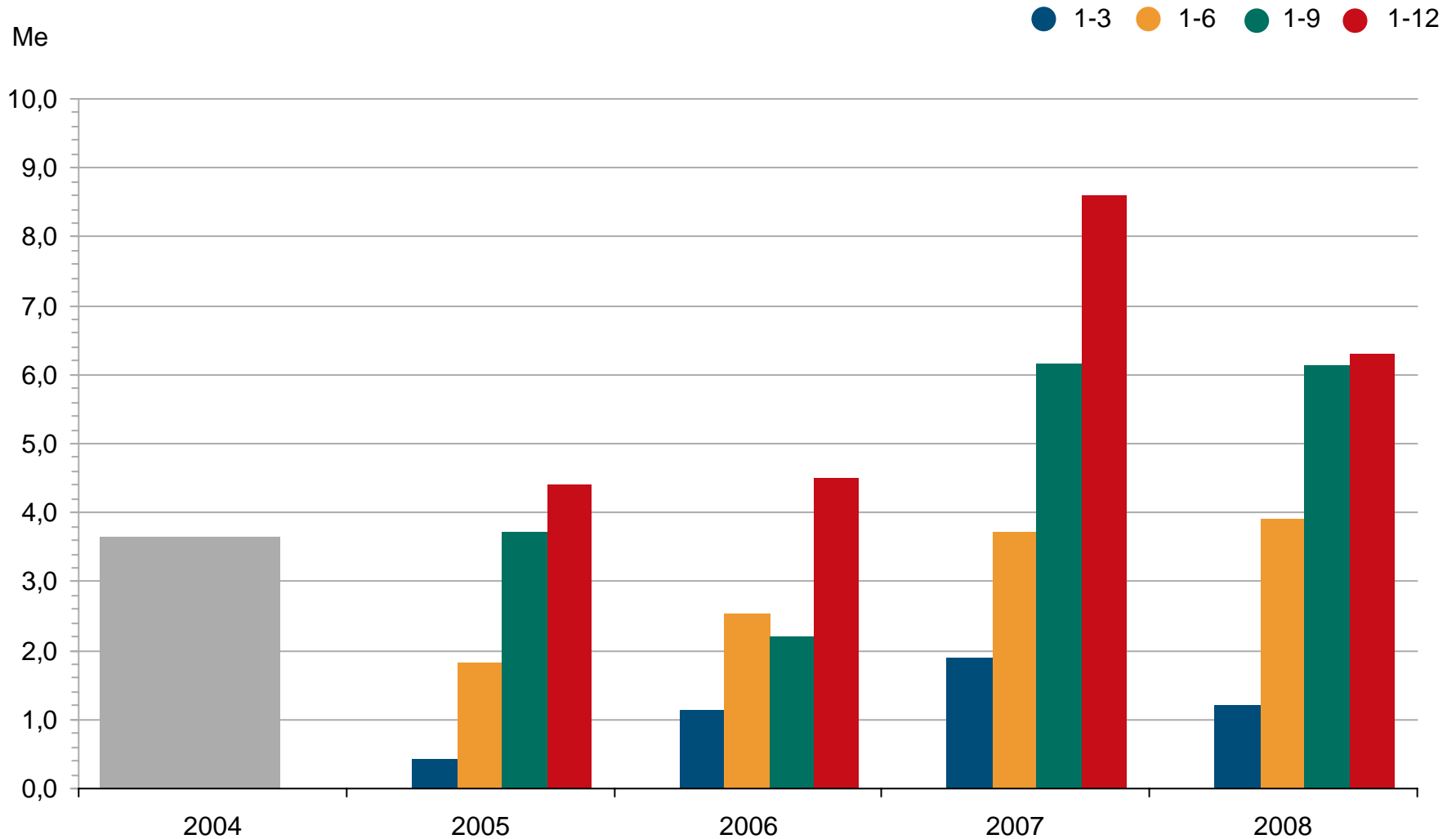
Vuosi 2008 markkina-alueittain

Uudet projektitilaukset

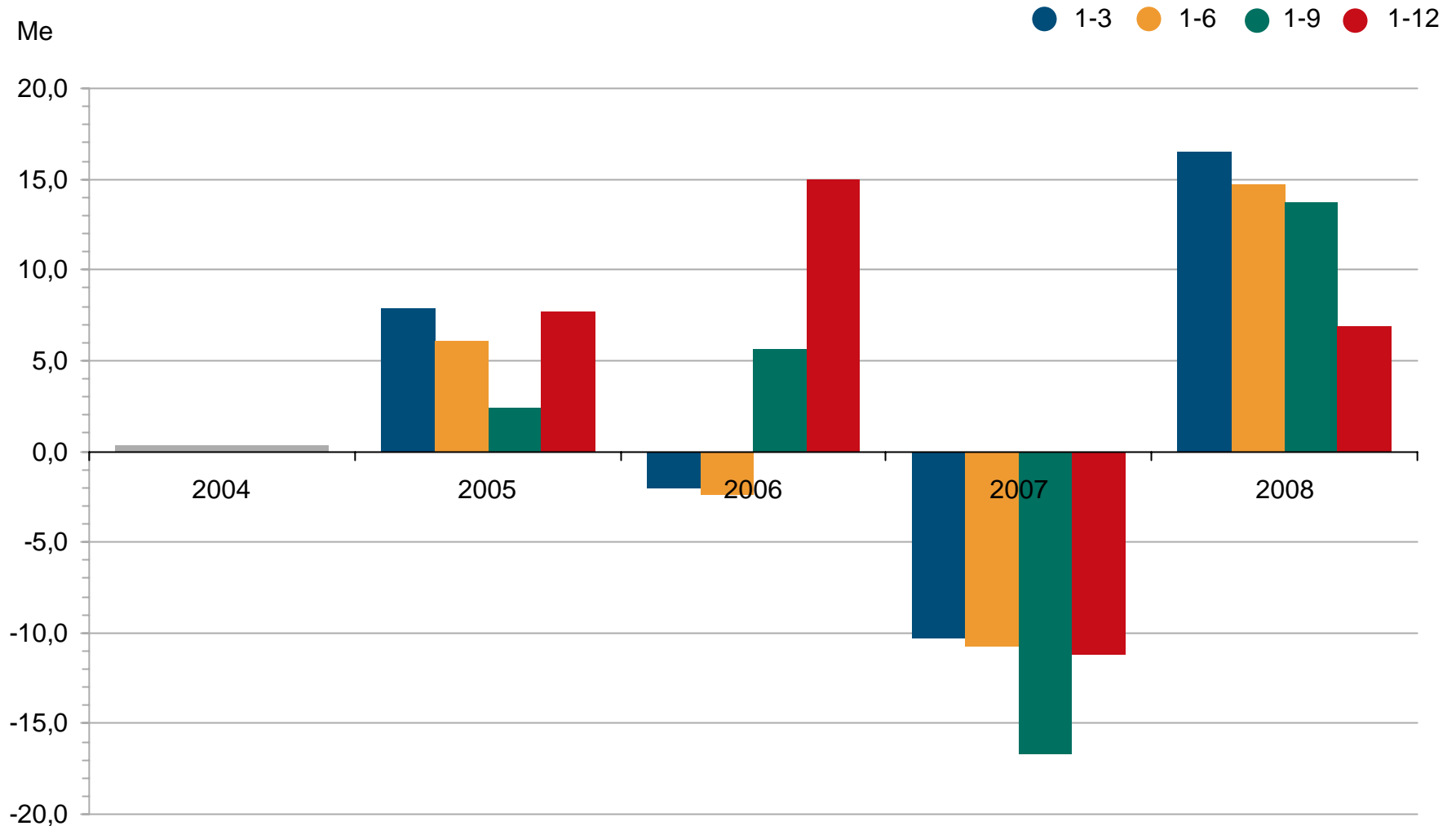

Liikevaihto

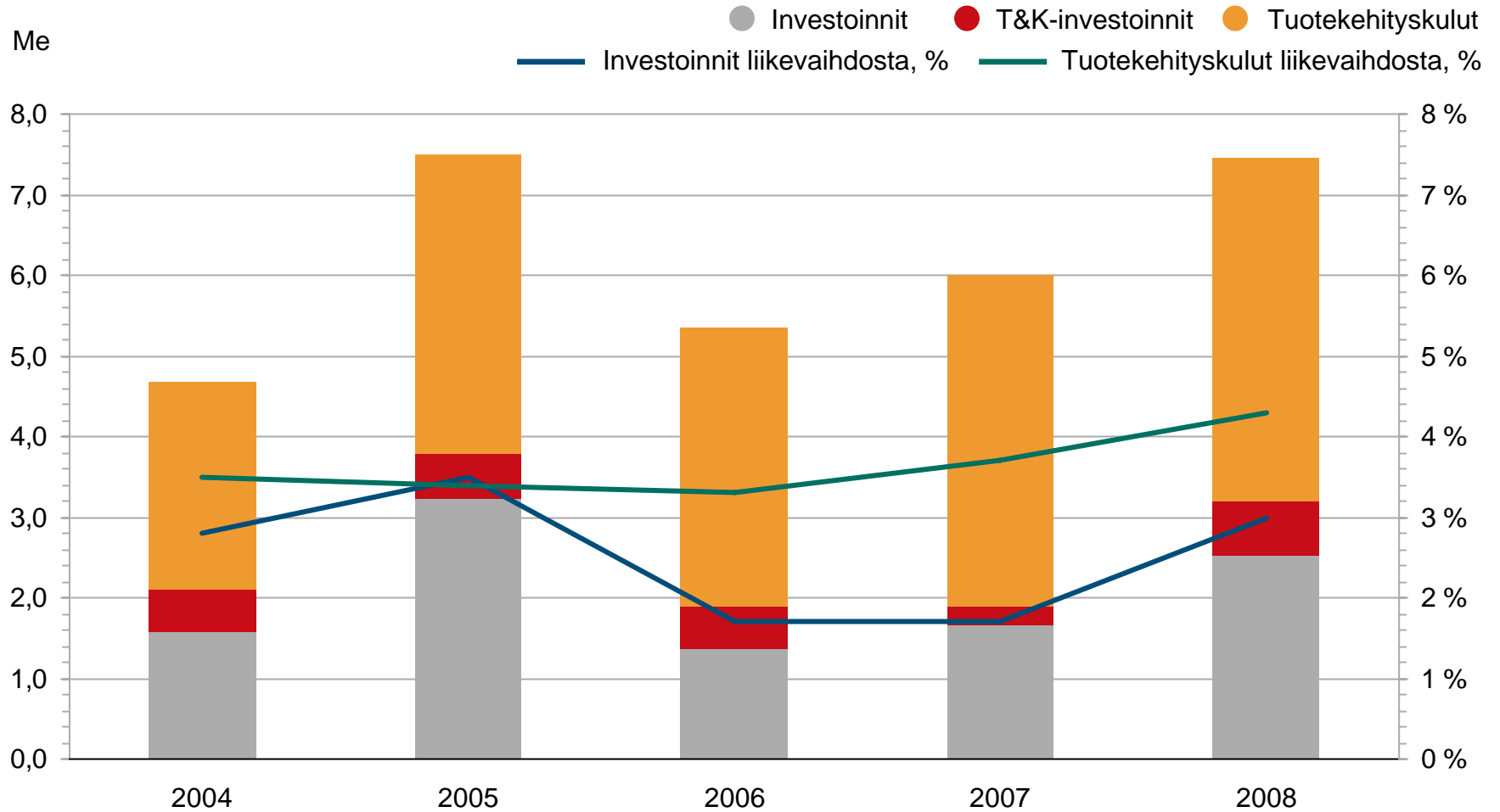

Operatiivisen liiketoiminnan rahavirta

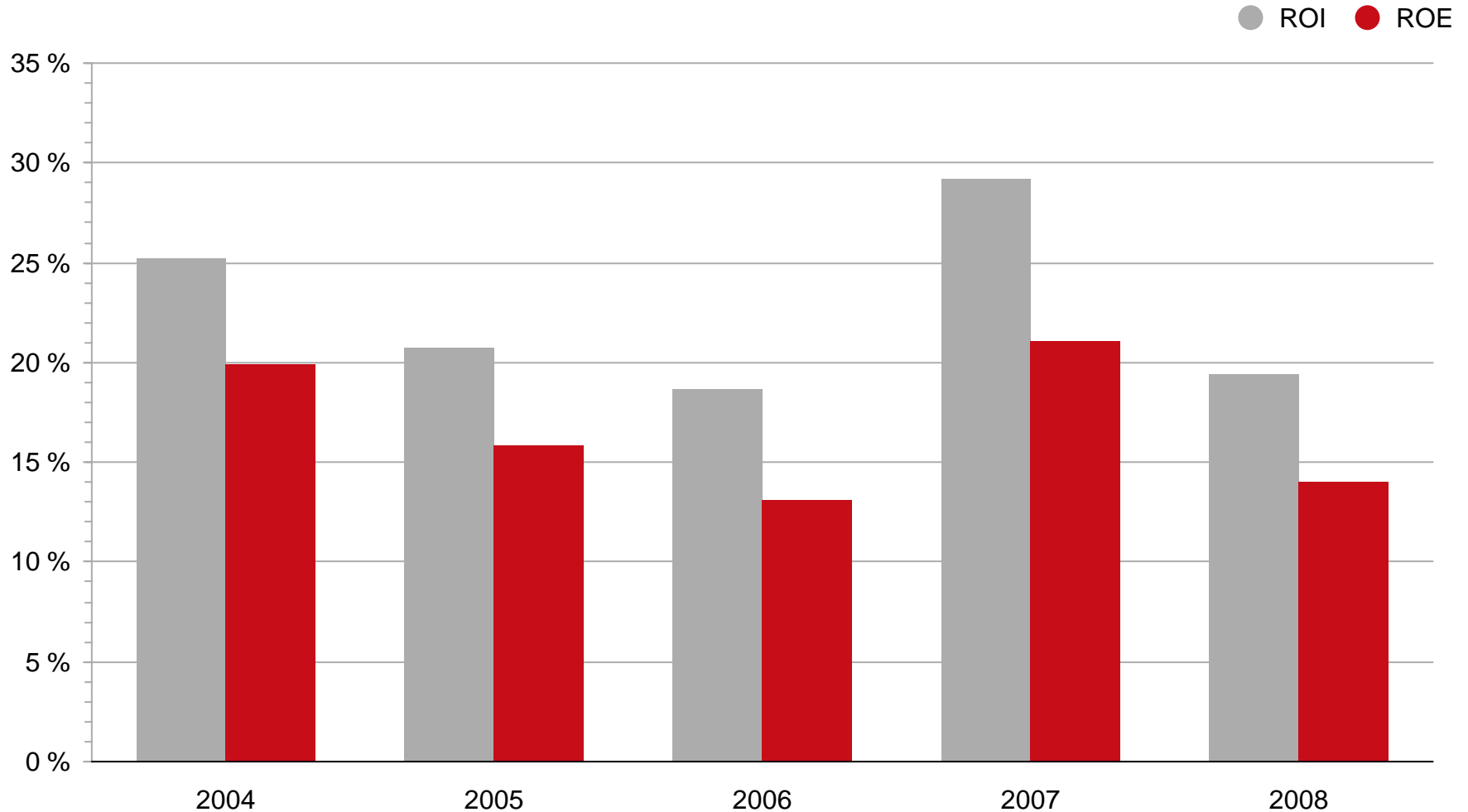

Tulevaisuuden panostukset

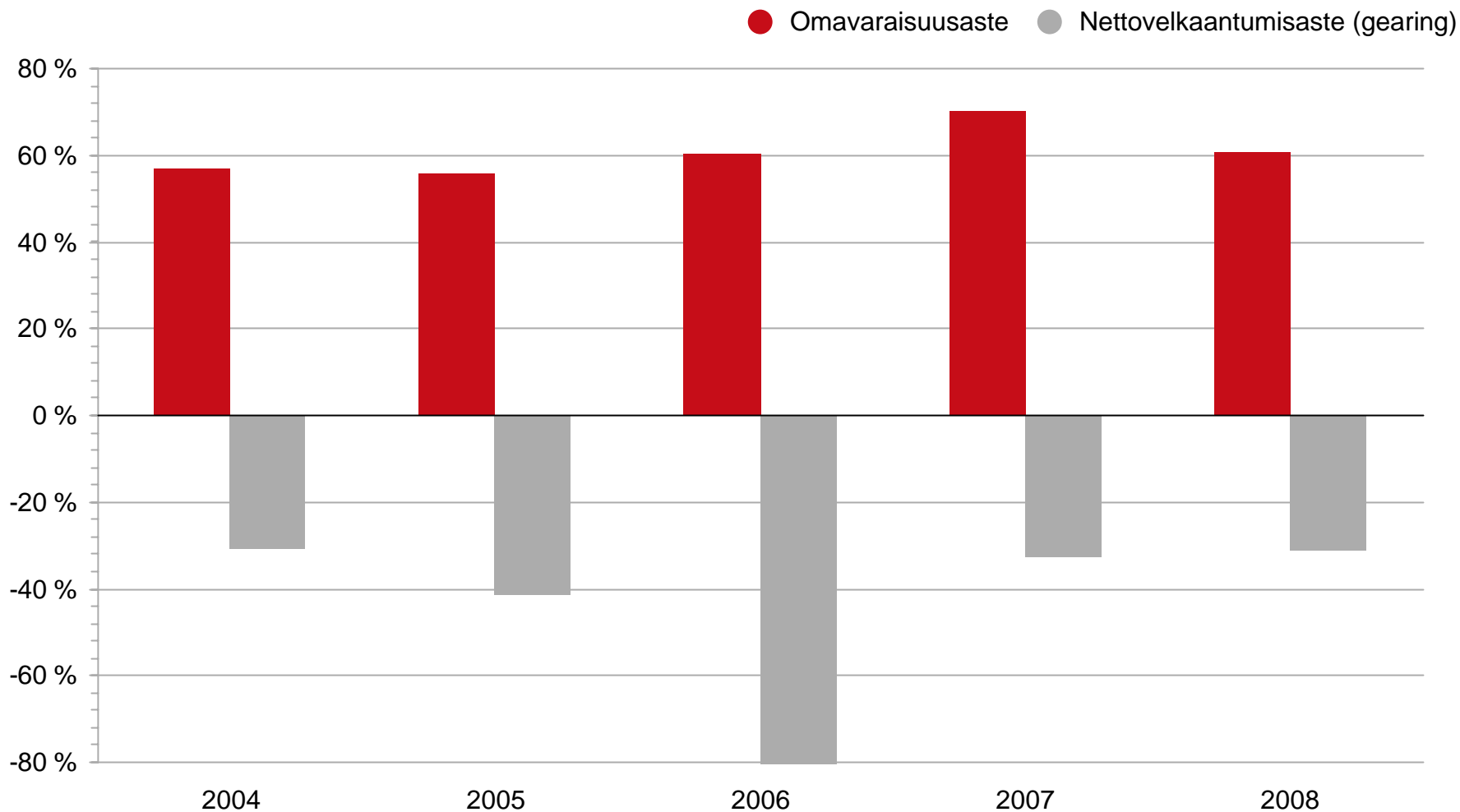
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

Oman pääoman tuotto (ROE)

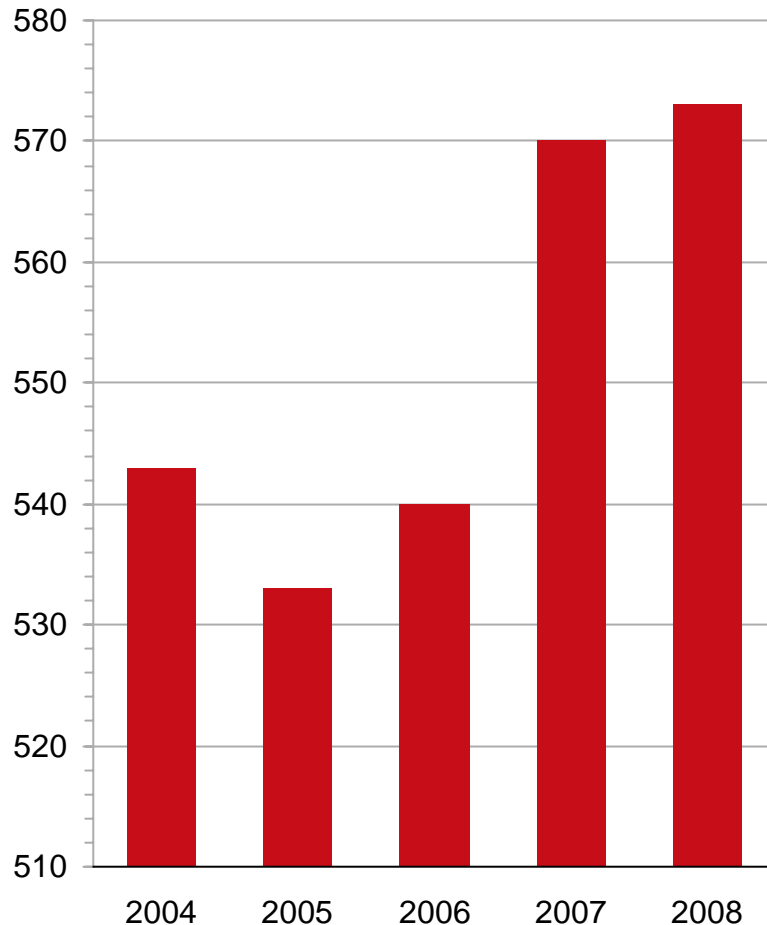
Vuoteen 2004 sisältyy 2,1 Me tuotto lopetetuista toiminnoista

Omavaraisuusaste ja nettovelkaantumisaste

Henkilöstön määrä 31.12.

Henkilöstö*

	2008	2007	2006
Henkilömäärä	550	548	522
Keski-ikä	45	47	45
Naisten osuus, %	12	12	12
Kokemusvuodet Rautessa	14	14	14
Uusien työsuhteiden määrä	53	71	44
Kokonaisvaihtuvuus, %	11	13	8
Koulutuspäiviä/työntekijä	2	3	2

* Toistaiseksi voimassa oleva työsuhteet 31.12.

Strategiset painopisteet vuonna 2009

Syklisyyteen sopeutuminen

- 2006-2008 venyminen kasvavien tarpeiden mukaisesti
- 2009 sopeutuminen alhaiseen kysyntään
- Tuote- ja palvelutarjonnan sopeuttaminen asiakkaiden mahdollisuuksiin ja prioriteetteihin
- Sopeuttamis- ja uudistamistoimenpiteiden toteutus

Kannattavuus

- Tilauskannan normalisointi
- Toiminnan jatkuva tehostaminen, laadun parantaminen ja tuottavuuden ylläpitäminen

Kasvu

- Uudet tuotteet ja palvelut
- Uuteen asiakkuuksienhoitoprosessiin siirtyminen ja sen vakiinnuttaminen

Näkymät vuodelle 2009

- Asiakasteollisuudet:
  - Vaikean markkinatilanteen arvioidaan jatkuvan vähintään vuoden 2009 loppuun
  - Yleinen rahoituskriisi on lykännyt investointipäätöksiä
    - Uusia, myös tehdaslaajuisia hankkeita on vireillä kaikilla markkina-alueilla, mutta niiden ajoitus on epävarmaa
- Raute:
  - Tilauskanta on alhaisella tasolla
  - Projektitoimitusten ja teknologia-palveluiden kysyntä heikolla tasolla
    - Yleinen rahoituskriisi ja asiakasteollisuuksien heikko markkinatilanne ovat vaikuttaneet investointiaktiivisuuteen, myös modernisointien osalta
    - Huolto- ja varaosapalveluiden kysyntä on laskenut asiakastehtaiden alhaisista käyttöasteista johtuen
  - Koko vuoden 2009 liikevaihdon ja liiketuloksen ennakoidaan laskevan merkittävästi
    - Positiivisen liiketuloksen saavuttaminen on erittäin haasteellista sopeutustoimenpiteistä huolimatta

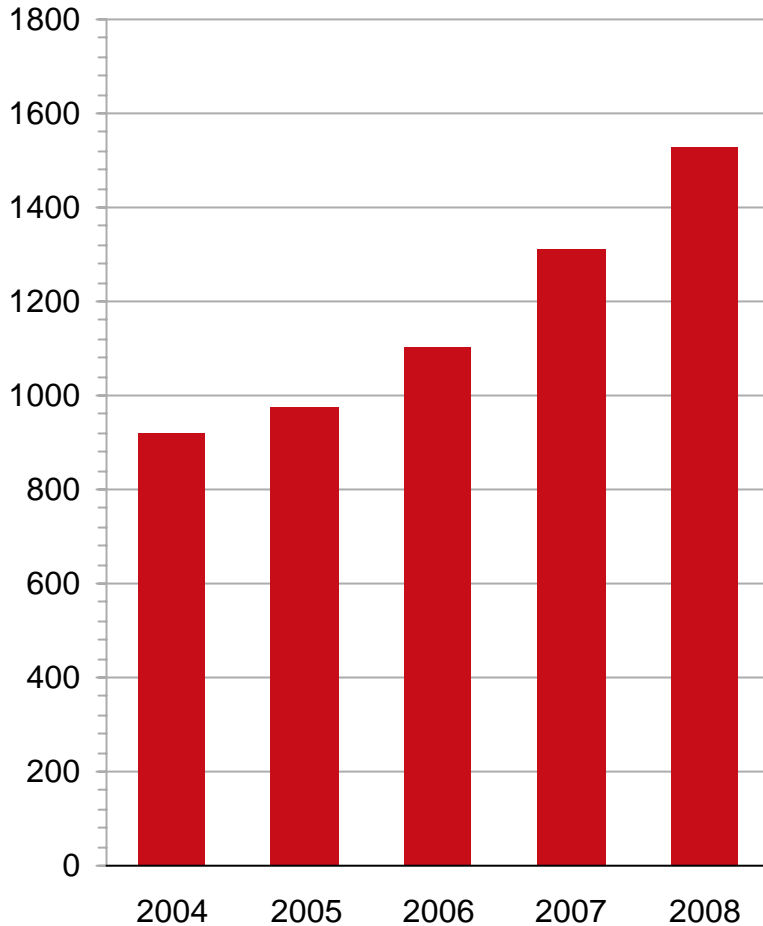
Omistaja-arvo

Omistaja-arvon kasvattaminen

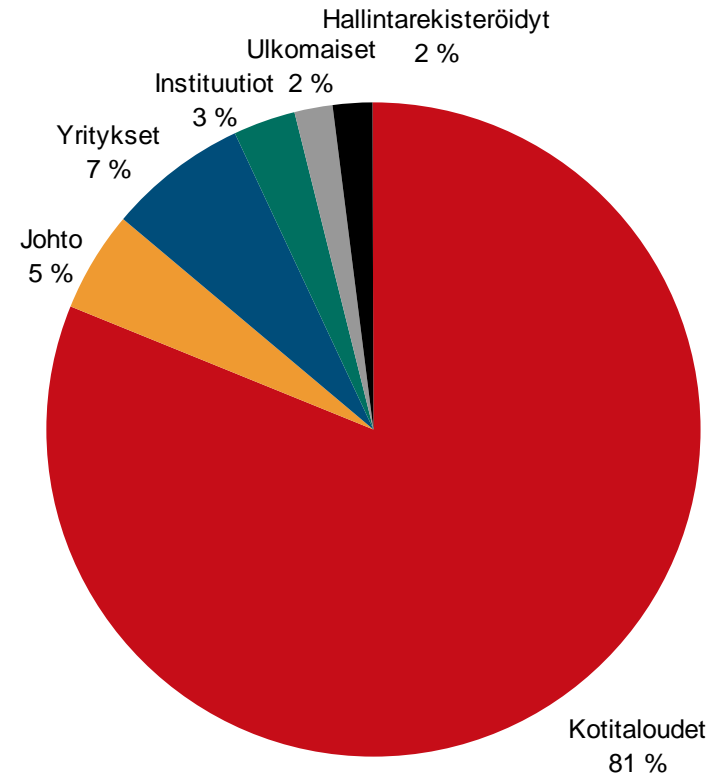
- Selvästi määritelty strategia ja sen säännöllinen arviointi
- Muuttuviin markkinatilanteisiin reagointi ja sopeutuminen
- Vakaa, pitkäjänteinen omistus
- Moitteeton hallinnointi, tiedottaminen
  - Ennustettavuus
- Pörssinoteeraus
- Osinkopolitiikka ja osingonmaksukyky

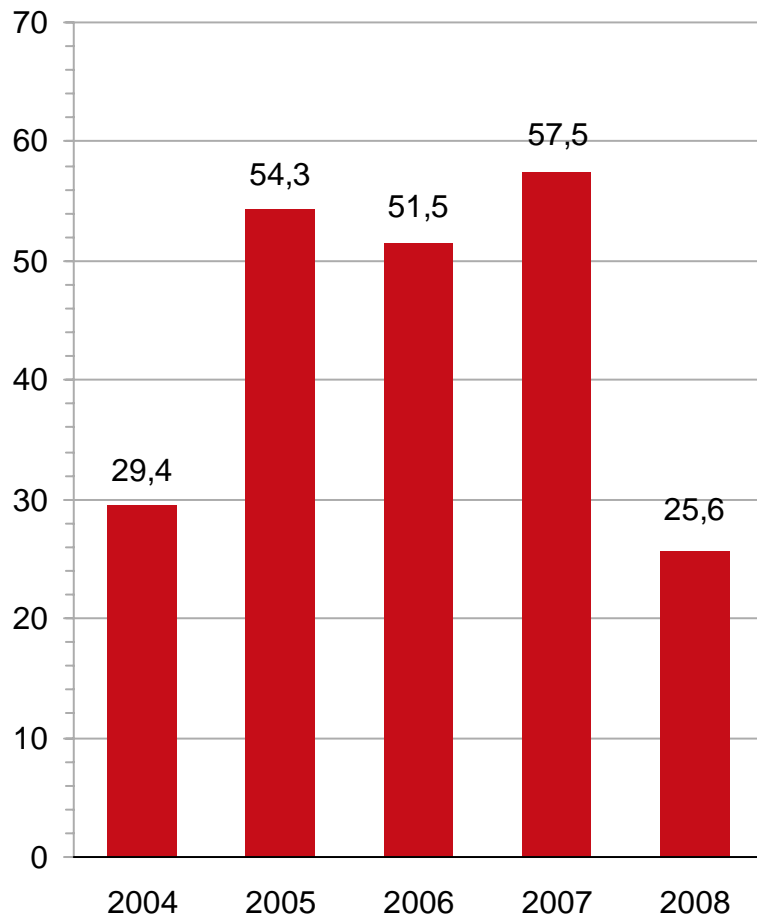
Osakkeenomistajien määrän kehitys

Omistus 31.12.2008

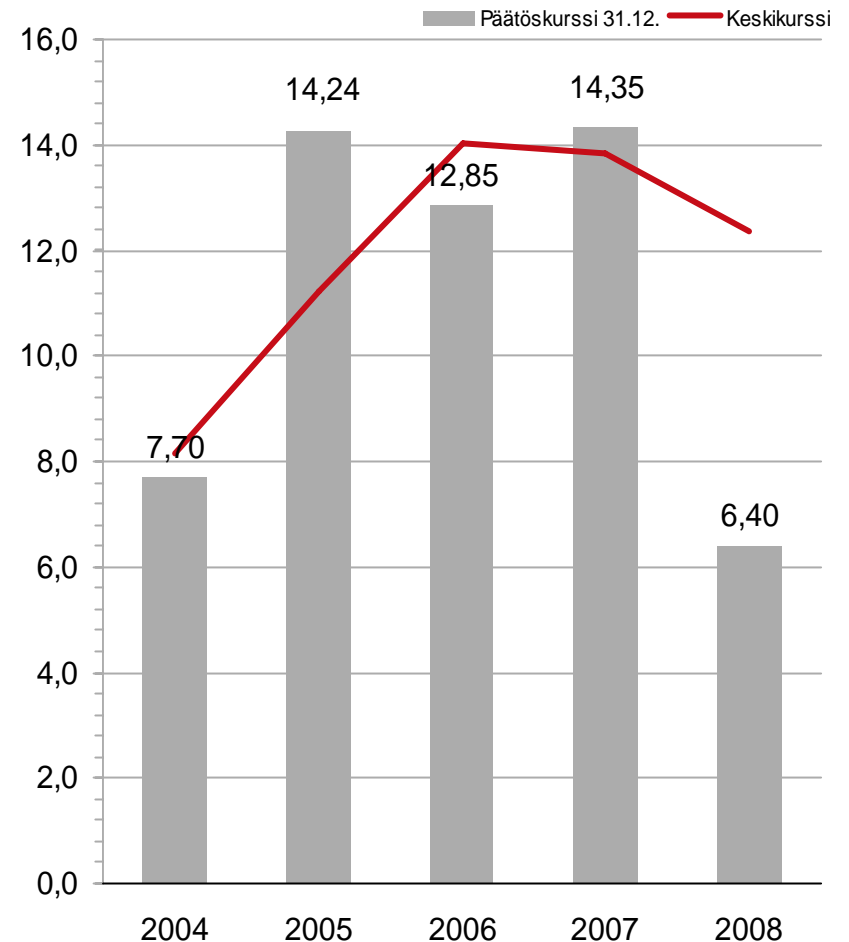

Markkina-arvo vuoden lopussa, Me

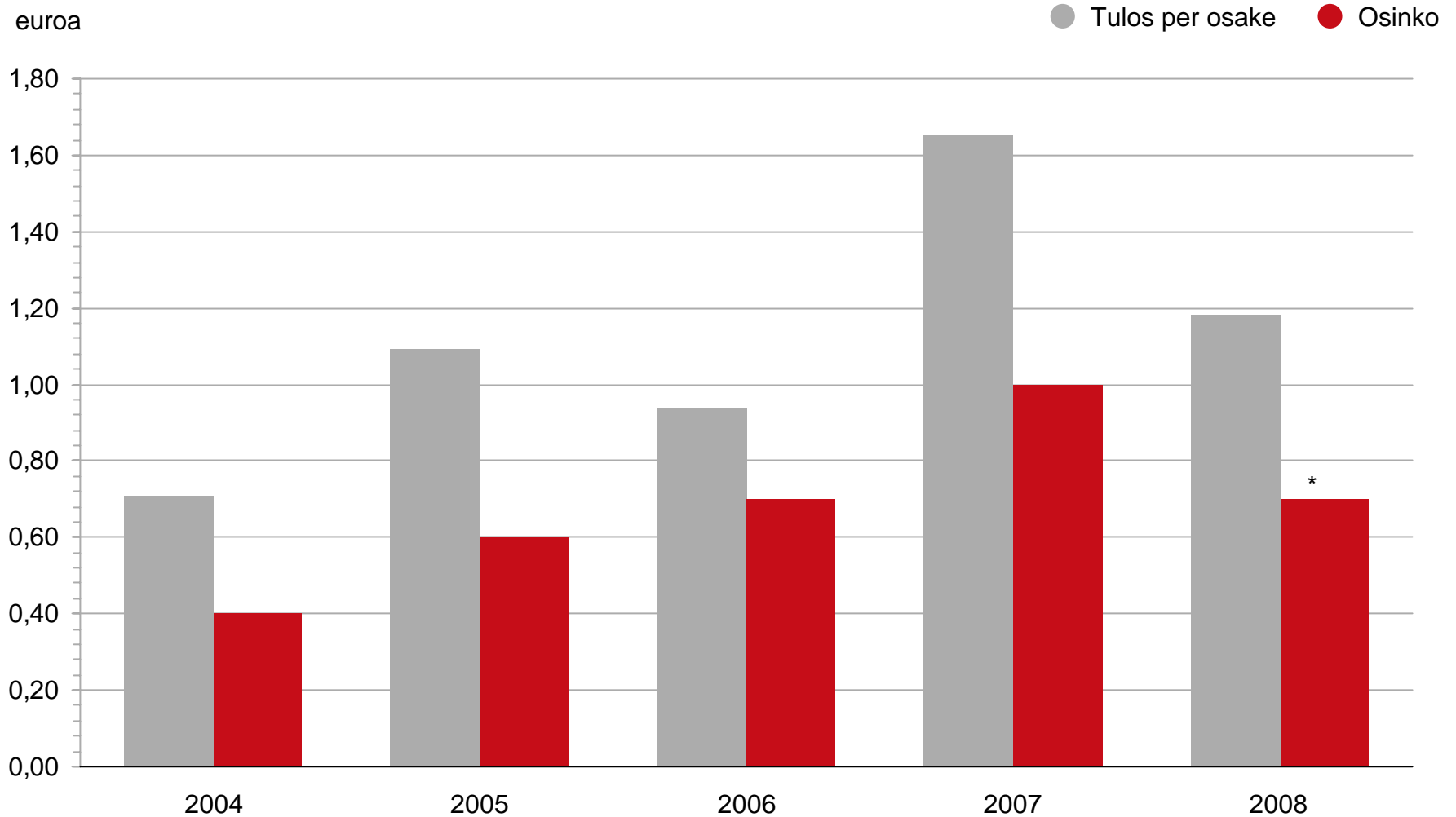

K-sarjan osakkeet on arvostettu A-sarjan osakkeen arvon mukaisesti.

Osakekurssi, euroa

Osakekohtainen tulos

* hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Kiitos mielenkiinnostanne!

